

ตรวจสอบความผิดพลาดโฮปเวลล์

ตลอด 30 ปีมีใครเกี่ยวข้องบ้าง

“อากม” แจงกรม.กรณีแก้คดีโฮปเวลล์ สาธยายแนวทางดำเนินการ สรุปวงเงินชดเชยต้องชัดแล้วต่อรองโฮปเวลล์ เผยยังบอกไม่ได้ว่าจะเอาเงินจากไหนไปจ่ายเพราะมีหลายทางเลือกแต่ไม่ใช่ไม่มีเงิน ตั้งทีมชำแหละโครงการมีข้อผิดพลาดตั้งแต่เมื่อไหร่ ใครเกี่ยวข้องบ้างจนเกิดผลกระทบวันนี้

นายอากม เต็มพิทยาไพสิฐ รมว.คมนาคม เปิดเผยว่าเมื่อวันที่ 30 เม.ย. กระทรวงคมนาคม ได้รายงานคณะรัฐมนตรี(ครม.) กรณีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ให้การรถไฟแห่งประเทศไทย หรือ รฟท.ชำระเงินชดเชยจากการบอกเลิกสัญญาแก่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงิน 11,888.75 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย 7.5% ต่อปี รวมเป็นเงินทั้งสิ้นราว 25,000 ล้านบาท โดยจะต้องจ่ายค่าชดเชยให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับตั้งแต่คดีสิ้นสุด โดยกรณีโฮปเวลล์เป็นเรื่องที่ผ่านมาประมาณ 30 ปี รัฐบาล เริ่มโครงการในปี 2532 มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพฯ และปริมณฑล เป็นทางยกระดับและรถไฟพร้อมถนนนิเวศรางสี

ส่วนการบอกเลิกสัญญาในปี 2540 เพราะเกิดความล่าช้าในการก่อสร้าง เนื่องจากมีการกำหนดเวลาก่อสร้าง 8 ปี หลังลงนามในสัญญามีระยะเวลาสัมปทาน 30 ปี โดยมูลค่าโครงการลงทุนตามข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาอยู่ที่ประมาณ

70,000 ล้านบาท กำหนดแบ่งผลประโยชน์ให้ภาครัฐ ประมาณ 50,000 ล้านบาท ซึ่งทางบริษัทก็ทยอยจ่ายค่าสัมปทานตั้งแต่ปีแรก โดยส่งทั้งหมด 7งวด รฟท.ก็รับมาในฐานะที่เป็นคู่สัญญา

อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างที่กำหนดไว้ 8 ปี แต่หลังจากผ่านไปประมาณ 5-6 ปี ไม่ก็ตามแผนส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะโครงการที่ใช้รูปแบบ Design and Build คือออกแบบและก่อสร้างไปซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า จึงคืบหน้าไม่ถึง 10% ในขณะที่เหลือเวลาไม่ถึง 2 ปี

“ตอนนั้นภาครัฐก็ปรับเงื่อนไขเวลาให้ตลอดเวลา และประกอบกับปี 2540 ก็ใกล้กับที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพเอเชียนเกมส์ด้วย ซึ่งจำเป็นต้องมีทางยกระดับไปที่รังสิต ซึ่งมีสนามแข่งขันอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รังสิต ก็เป็นเหตุผลที่ว่า รฟท.และกระทรวงคมนาคม ได้เสนอต่อรัฐบาล ขณะนั้นว่าสมควรบอกเลิกสัญญา และบอกเลิกสัญญาเมื่อวันที่ 30 ก.ย.2540 และโฮปเวลล์ก็ยื่นฟ้องต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องค่าเสียหายในปี 2547”

สำหรับการเรียกร้องของโฮปเวลล์ในขณะนั้นมีหลายส่วนด้วยกัน โดยอนุญาโตตุลาการได้ชี้ขาดว่าการบอกเลิกสัญญาให้กระทรวงคมนาคมและ รฟท. ใช้คืนโฮปเวลล์ 4 ส่วน คือ 1.ค่าตอบแทน 2,850 ล้านบาท 2.ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกัน 38 ล้านบาท 3.ให้คืนสัญญาค้ำประกันวงเงิน 500 ล้านบาท 4.ให้ใช้เงินคืนเงินค้ำก่อสร้าง

ที่เห็นเป็นตอม่ออยู่ในปัจจุบันอีก 9,000 ล้านบาท บวกดอกเบี้ยอีก 7.5% จากนั้นต่อสู้อีก 2 साल จนศาลปกครองสูงสุดชี้ขาดให้ต้องคืนเงินโฮปเวลล์

นายอาคมกล่าวอีกว่า ได้รายงาน ครม.ว่า จะดำเนินการใน 5 เรื่อง ได้แก่ 1. ให้คำนวณวงเงินตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดให้ชัดเจน และต้องถามไปยังศาลเพื่อขอให้ชี้แจงตัวเลขตรวจสอบวงเงินอีกที่ 2. ให้เจรจากับโฮปเวลล์ เพื่อลดผลกระทบต่อภาครัฐ 3. ให้กำหนดแนวทางและแหล่งเงินที่เหมาะสม ในการปฏิบัติตามคำ

พิพากษา 4. ให้แต่งตั้งคณะทำงานให้ครอบคลุมหน่วยงานเกี่ยวข้อง โดยจะให้คณะทำงานชุดนี้ดูทั้งวงเงิน และดูทั้งเรื่องของแนวทางเจรจากับโฮปเวลล์ และแนวทางหาแหล่งเงิน ซึ่งตอนนี้ยังบอกไม่ได้ว่าจะเอาเงินมาจากไหน ไม่ใช่ไม่มีเงิน แต่จะเอามาจากที่ไหนเท่านั้นเอง ซึ่งมีหลายทางเลือก

และ 5. ให้กระทรวงคมนาคมและ รฟท. ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบความรับผิดชอบและการละเมิด เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยต้องไปไล่ดูว่าโครงการมีข้อผิดพลาดตั้งแต่เมื่อไหร่ และใครที่เกี่ยวข้องบ้าง ทั้งที่มีส่วนเริ่มโครงการและเรื่องการบอกละเมิดสัญญา และเกิดผลกระทบจนถึงทุกวันนี้

“ต้องขอเน้นย้ำอีกครั้งว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่ดำเนินการมา 30 ปีแล้ว ไม่ได้ดำเนินการในรัฐบาลชุดนี้ รัฐบาลชุดนี้มาแก้ปัญหาเท่านั้น โฮปเวลล์ไม่ได้ทำการศึกษาความเหมาะสมมาก่อน ซึ่งตามหลักโครงการต่างๆที่จะเสนอรัฐบาล จะต้องศึกษาความเหมาะสมก่อนเป็นอันดับแรก อันนี้จึงผิดแยกจากโครงการอื่นๆ แต่อาจจะเป็นเพราะว่าขณะนั้นมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาการจราจรและหวังว่าโครงการนี้จะช่วยการเดินทางไปสนามกีฬาแห่งชาติเอเชียนเกมส์ได้ อย่างไรก็ตามจากนั้นมา ครม.ก็ไม่ได้ก่อสร้างโครงการในลักษณะ Design and Build อีกเลย โดยให้ทำในลักษณะ Detail Design แทน เพราะจะได้รู้เงินและรู้การออกแบบก่อสร้างเลย จะได้หมดข้อถกเถียงในการก่อสร้าง”

ส่วนจะสามารถเจรจากับทางโฮปเวลล์ เพื่อขอลดหย่อนการจ่ายเงินชดเชยได้หรือไม่ นั้น เป็นหน้าที่ของคณะทำงาน จะต้องไปพิจารณาว่ามีประเด็นไหนบ้างที่สามารถดำเนินการได้.